Evropský parlament
2024-2029

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0314

Financování akčního plánu pro Tanzanii na rok 2025

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. listopadu 2025 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o financování ročního akčního plánu ve prospěch Sjednocené republiky Tanzanie na rok 2025 (D110180/02 – 2025/2979(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh prováděcího rozhodnutí Komise o financování ročního akčního plánu ve prospěch Sjednocené republiky Tanzanie na rok 2025 (D110180/02),

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009[1] (nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa), a zejména na článek 25 tohoto nařízení,

– s ohledem na stanovisko výboru uvedeného v článku 45 nařízení (EU) 2021/947 ze dne 22. října 2025,

– s ohledem na článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí[2],

– s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. května 2025 o zatčení a riziku popravy Tundua Lissua, předsedy strany Chadema, hlavní opoziční strany v Tanzanii,

– s ohledem na čl. 115 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

---

1 Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

2 Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

– s ohledem na společné schůze Výboru pro zahraniční věci a Výbor pro rozvoj v souladu s článkem 59 jednacího řádu,

– s ohledem na návrh usnesení Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozvoj,

A. vzhledem k tomu, že dne 22. října 2025 byl návrh prováděcího rozhodnutí Komise předložen výboru pro nástroj NDICI;

B. vzhledem k tomu, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise svědčí o chybném přístupu Komise, který plně neodráží nedostatky v oblasti demokracie a lidských práv v Tanzanii v posledních letech, zejména od zfalšovaných voleb v říjnu 2025, po nichž vláda potlačila demonstrace, což vedlo k úmrtí více než 400 lidí, a stovky lidí byly obviněny z vlastizrady;

C. vzhledem k tomu, že volební pozorovatelská mise Africké unie důrazně kritizovala průběh prezidentských voleb v Tanzanii, v nichž byl obhajující prezident zvolen zřejmě 98 % hlasů; vzhledem k tomu, že tanzanská vláda na rozdíl od voleb v roce 2015 nepozvala evropskou volební pozorovatelskou misi;

D. vzhledem k tomu, že vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyně Komise Kaja Kallasová vyjádřila jménem Evropské unie vážné znepokojení nad povolebním násilím v Tanzanii a konstatovala, že „nerovné podmínky v předvolebním období dokládají zprávy o únosech a zmizeních a násilí omezujícím občanský a demokratický prostor“;

E. vzhledem k tomu, že Tundu Lissu, vůdce hlavní tanzanské opoziční strany Chadema, byl dne 9. dubna 2025 zatčen a později obviněn z velezrady a tří trestných činů zveřejňování nepravdivých informací podle zákonů o počítačové kriminalitě; vzhledem k tomu, že za velezradu hrozí v Tanzanii trest smrti; vzhledem k tomu, že EU je za všech okolností jednoznačně proti trestu smrti; vzhledem k tomu, že krátce po Lissuově zatčení byla strana Chadema vyloučena z prezidentských a parlamentních voleb v říjnu 2025, a to na základě odmítnutí strany podepsat kodex chování při volbách, a byla znemožněna i kandidatura kandidáta druhé největší opoziční strany Aliance pro změnu a transparentnost (ACT-Wazalendo) Luhagy Mpiny;

F. vzhledem k tomu, že tanzanská vláda nesplnila žádný z požadavků, které Evropský parlament předložil ve svém usnesení ze dne 8. května 2025, mimo jiné výzvu k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění pana Lissua, k provedení reformy soudnictví, ke zlepšení situace v oblasti lidských práv a k předložení volební reformy;

G. vzhledem k tomu, že Tanzanie ustupuje od svého závazku prosazovat společné hodnoty, zásady a zájmy, zejména pokud jde o lidská práva, základní svobody, demokracii, právní stát, řádnou správu věcí

veřejných a otevřený občanský prostor, a že její stupňující se represe, svévolné zatýkání, násilí, útoky a obtěžování členů opozice, obránců lidských práv, původních obyvatel, aktivistů LGBTIQ+, novinářů a organizací občanské společnosti jsou v rozporu se zásadami programování zeměpisných programů podle nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa; vzhledem k tomu, že povolební krize v Tanzanii představuje bezprostřední hrozbu pro demokracii, právní stát, lidská práva a základní svobody v zemi; vzhledem k tomu, že jakákoli rozhodnutí o plánování a programování, která tato hlediska nezohledňují, vedou k tomu, že prováděcí akty přijaté za těchto okolností budou neplatné;

H. vzhledem k tomu, že EU významně podporuje digitální transformaci Tanzanie – prostřednictvím investic do infrastruktury 4G a optických vláken, elektronické správy, digitálních dovedností a rozvoje soukromého sektoru – s cílem rozšířit přístup k informacím a podpořit otevřenou digitální ekonomiku; avšak vzhledem k tomu, že tanzanské orgány jednaly v rozporu s těmito cíli, když v době před volbami i v době povolebních nepokojů zaváděly odstávky internetu, což byla opatření, která podkopávala demokratickou účast a znamenala riziko zneužití digitální infrastruktury podpořené EU;

1. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (EU) 2021/947;

2. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise není v souladu s právními předpisy Unie, neboť není slučitelný s cílem nařízení (EU) 2021/947;

3. vítá skutečnost, že Komise pozastavila proces přijímání návrhu prováděcího rozhodnutí poté, co byla informována o obavách Evropského parlamentu;

4. vyzývá Komisi, aby stáhla svůj návrh prováděcího rozhodnutí a předložila výboru nový návrh, který by respektoval vznesené obavy a zároveň zajistil, aby případné nové změny neměly negativní dopad na financování určené na podporu nevládních organizací a občanské společnosti;

5. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.